

ISSN 1899-864X

REDAKCJA
tel. 662 061 331**GOLUB-DOBRZYŃ**Więcej urodzeń
niż zgonów

str. 3

WYWIADAndrzej Budny
– miłośnik motoryzacji
historii

str. 4

GMINA RADOMINOko w oko
z powstańcem

str. 8

PIŁKA NOŻNA

Drwęca już trenuje

str. 32

CZWARTEK

18 STYCZNIA 2024

ISSN: 1899-864X

2,99 zł

w tym 5% VAT

nr 3/2024 (792)

CGD**TYGODNIK REGIONU GOLUBSKO-DOBRZYŃSKIEGO**

Laboratorium jak nowe

GOLUB-DOBRZYŃ/POWIAT ➤ Laboratorium medyczne w Szpitalu Powiatowym w Golubiu-Dobrzyniu zostało gruntownie odnowione i wyposażone. Na ten cel powiat pozyskał kilka milionów złotych dotacji

Nowe laboratoria zostały rozbudowane i wyposażone w najnowocześniejsze urządzenia diagnostyczne, dzięki czemu szpital może świadczyć usługi na najwyższym poziomie, obejmujące szeroki zakres badań laboratoryjnych. Powiat Golubsko-Dobrzyński w roku 2022 przekazał Szpitalowi Powiatowemu Sp. z o.o. w Golubiu-Dobrzyniu w formie dotacji celowej kwotę 3 milionów złotych pozyskaną ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokal-

nych z przeznaczeniem na realizację tego zadania.

Ponadto placówka otrzymała dofinansowanie na zadanie „Rozbudowa, przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania polegająca na dostosowaniu piwnic pod blokiem operacyjnym pod potrzeby Szpitalnego Laboratorium Analitycznego i Szpitalnego Laboratorium Mikrobiologicznego Szpitala Powiatowego Sp. z o.o. w Golubiu-Dobrzyniu” w kwocie 1,4 miliona złotych. Dotacja została przeznaczona m. in. na zakup wyposażenia laboratorium (ciplarka laboratoryjna, dwie szo-

rowarki do posadzek bateryjne, wirówka laboratoryjna z akcesoriami, zamrażarka do przechowywania osocza, chłodziarka laboratoryjna do przechowywania krwi, meble medyczne – zestaw oraz dwa fotele do pobierania krwi, z dodatkowym wyposażeniem).

Uroczystego przecięcia wstęgi dokonali: prezes zarządu Szpitala Powiatowego Sylwia Kulewska, wicestarosta golubsko-gobrzyński Danuta Malecka, kierownik laboratorium Ewa Lewandowska, zastępca kierownika laboratorium Katarzyna Pomiankiewicz oraz dyrektor ds. produkcji budowlanej Dariusz Wroński, reprezentujący firmę KOM-BUD Sp. z o.o. w Brodnicy.

Gabinet pobrań materiału do badań laboratoryjnych czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00-10.30, natomiast odbiór wyników od poniedziałku do soboty w godz. 7.30-18.30. Rejestracja na badania odbywa się pod numerem 56 683 22 91 wew. 110.

**(Szyw)
fot. SP****Kowalewo Pomorskie**

Autobus wjechał w dom

Do niebezpiecznego zdarzenia doszło w Kowalewie Pomorskim, przy ul. 1 Maja. 68-letni kierowca stracił panowanie nad autobusem, na skutek czego pojazd uszkodził werandę w lokalu mieszkalnym. Na szczęście nikt nie doznał obrażeń.

W sobotę (13 stycznia) około godziny 17:30 dyżurny Komendy Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu został powiadomiony o zdarzeniu drogowym w Kowalewie Pomorskim, przy ul. 1 Maja. Z ustaleń policjantów pracujących na miejscu zdarzenia wynikało, że kierowca autobusu nie dostosował prędkości do panujących warunków na drodze. W związku z tym nie opanował pojazdu, zjechał z ulicy i uderzył w przydrożną lampę, ogrodzenie, schody wejściowe oraz filar werandy.

W autobusie nie było pasażerów. Nikt z mieszkańców budynku nie doznał obrażeń. Policjanci ustalili, że kierujący był trzeźwy.

Z związku z tym zdarzeniem kierowca autobusu został ukaranym mandatem.

– W związku ze zmianą pogody policjanci apelują do kierowców o rozsądek, ostrożną jazdę, wzmożoną czujność oraz dostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze – podkreśla starsza sierżant Marzena Wróblewska z Komendy Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu. – Przy śliskiej nawierzchni droga hamowania pojazdu znacznie się wydłuża, koła tracą przyczepność, co może przyczynić się do kolizji i wypadków.

**Opr. (Szyw)
fot. KPP**

Aby ferie były bezpieczne

REGION ▶ Rozpoczynają się ferie zimowe będące dla dzieci i młodzieży czasem odpoczynku. W tym roku przypadają one w poszczególnych województwach na okres od 15 stycznia do 25 lutego. W tym czasie należy spodziewać się na drogach wzmożonego ruchu autobusów i samochodów związanego z wyjazdami

Ważnym elementem troski o bezpieczeństwo najmłodszych będą policyjne sprawdzenia autobusów i kierujących wiozących dzieci i młodzież na zimowy wypoczynek. Podczas kontroli policjanci zwrócą uwagę m. in. na stan techniczny pojazdów i ich wyposażenie, czas pracy kierowców, uprawnienia kierujących oraz ich stan psychofizyczny i trzeźwość.

W Biurze Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji przygotowany został wykaz miejsc pro-

wadzenia kontroli autobusów na terenie każdego województwa. W powiecie golubsko-dobrzyńskim, taki punkt znajduje się na terenie dworca PKS w Golubiu-Dobrzyniu (ulica Sokołowska).

Z kolei funkcjonariusze pełniący służbę na drogach będą reagować na wykroczenia popełniane przez uczestników ruchu, w szczególności przestrzeganie ograniczeń prędkości oraz korzystanie z pasów bezpieczeństwa i właściwe przewożenie dzieci w pojazdach. Zadbają też

o płynność ruchu na głównych ciągach komunikacyjnych kraju i drogach dojazdowych do miejsc wypoczynku oraz atrakcyjnych turystycznie. Pamiętajmy, że niezależnie od środka komunikacji podróż powinna być dla wszystkich bezpieczna.

Nie wszystkie dzieci wyjadą na ferie. Sporo z nich zostanie w miejscu zamieszkania, nie zawsze pod stałą opieką osób dorosłych. Stąd też rodzice i opiekunowie powinni przypomnieć dzieciom podstawowe zasady poruszania się pieszych po drogach. Warto też zadbać o element od-
blaskowy dla swojej pociechy.

Dzieci muszą mieć świadomość, że piesi o zmroku są przez kierowców słabiej dostrzegani, a droga hamowania na śliskiej nawierzchni wydłuża się, co należy brać pod uwagę podczas przechodzenia przez jezdnię. Jeśli spadnie śnieg, dopilnujmy, aby do zjazdów na sankach dzieci wybierały miejsca bezpieczne, z dala od ruchliwych ulic, skrzyżowań i ciągów komunikacyjnych.

**Opr. (Szyw)
fot. KPP**

Golub-Dobrzyń

O zasłużonych mieszkańcach

Historyk Szymon Wiśniewski w ramach IV Spaceru historycznego po Golubiu-Dobrzyniu opowiedział dzieje dobrzyńskiego cmentarza. Przybliżył historię mieszkańców Golubia-Dobrzynia, którzy spoczywają na tej nekropolii.

W ramach IV Spaceru historycznego, historyk – regionalista Szymon Wiśniewski przybliżył mieszkańcom Golubia-Dobrzynia informacje o kilkunastu mieszkańcach regionu, którzy spoczywają na dobrzyńskim cmentarzu. Była mowa o żołnierzach, samorządowcach, strażakach, nauczycielach, lekarzach i społecznikach, którzy działali na rzecz Golubia-Dobrzynia.

– Początki dobrzyńskiego cmentarza katolickiego sięgają II połowy XIX wieku – mówi Szymon Wiśniewski, nauczyciel historii w Zespole Szkole nr 2

w Golubiu-Dobrzyniu. – Wraz z powstaniem kościoła w Dobrzyniu zaistniała potrzeba powstania cmentarza, który usytuowano na krańcu miasteczka. Spoczywa na nim wielu zasłużonych dla Dobrzynia mieszkańców.

Spacery historyczny po Golubiu-Dobrzyniu to pomysł historyka, który prowadzi również kanał historyczny w mediach społecznościowych – Urywki historii. W krótkich filmikach przedstawia dzieje Golubia-Dobrzynia i okolicznych miejscowości.

Tekst i fot. (Red)

Golub-Dobrzyń

Bezpieczne przejście

Przy ulicy Żeromskiego powstało bezpieczne przejście dla pieszych. Inwestycja została pokryta z Rządowego programu ograniczania przestępczych i aspołecznych zachowań Razem Bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024.

W zeszłym tygodniu oddano do użytku wyremontowane przejście dla pieszych przy ulicy

Żeromskiego. Miasto pozyskało na ten cel 100 tysięcy złotych w ramach zadania „Bezpiecz-

ne przejście dla pieszych na ul. Stefana Żeromskiego w Golubiu-Dobrzyniu” z „Rządowego programu ograniczania przestępczych i aspołecznych zachowań Razem Bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024”.

Inwestycja realizowana była przez firmę GOLTRONET Sp. z o. o. z siedzibą w Golubiu-Dobrzyniu. W ramach niej namalowane nowe pasy, powstały również lampy oświetlające przejście oraz informujące o ruchu pieszych.

**(Szyw)
fot. UM**

Golub-Dobrzyń ▶ Świąteczny koncert

W niedzielę, w dobrzyńskim kościele parafialnym pod wezwaniem św. Katarzyny Aleksandryjskiej odbył się Noworoczny Koncert Kolęd i Pastorałek. W świątyni wystąpił zespół muzyczny w składzie: Anita Kurek (śpiew), Mateusz Kurek (gitara), Dariusz Rokiciński (instrumenty perkusyjne) oraz Krzysztof Sypek (kontrabas).

Fot. nadesłane

Więcej urodzeń niż zgonów

GOLUB-DOBRZYŃ ▶ Urząd Stanu Cywilnego w Golubiu-Dobrzyniu, obejmujący swym zasięgiem miasto i gminę Golub-Dobrzyń, podsumował miniony rok. Niestety urodziło się mniej dzieci w roku 2023. Na szczęście zmarło mniej osób niż się urodziło

Od początku 2023 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w Golubiu-Dobrzyniu zarejestrowano 246 aktów urodzenia. Oznacza to spadek liczby zarejestrowanych urodzeń w stosunku do 2022 roku o 64 akty oraz spadek zarejestrowanych aktów urodzeń o 108 w porównaniu z 2021 rokiem. W urzędzie sporządzono także 13 aktów dzieci urodzonych poza granicami Polski – w Wielkiej Brytanii, Szwecji, Holandii, Niemczech, Belgii i na Węgrzech. Najwięcej dzieci w minionym roku urodziło się w miesiącach marcu i sierpniu, a najmniej w kwietniu i we wrześniu.

Warto podkreślić, że od wielu lat zauważalna jest tendencja spadkowa, jeśli chodzi o liczbę urodzin dzieci. Czterdzieści lat temu, w 1983 roku, urodziło się w Golubiu-Dobrzyniu 899 dzieci, a dziesięć lat później na świat przyszło już tylko 635 maluchów. Kiedy rodziły kobiety urodzone w latach 1980-1989, liczba dzieci utrzymywała się na wysokim poziomie. W momencie, kiedy zaczęły rodzić kobiety urodzone w latach dziewięćdziesiątych, obserwowany jest znaczny spadek liczby urodzeń, nawet trzykrotnie. Kiedy kilka lat temu na świat przychodziło trzecie czy czwarte dziecko „milenialsów”, jak mówili

się o urodzonych w latach osiemdziesiątych, liczba urodzeń utrzymywała się na stałym poziomie.

W 2023 roku nadal widać trend nadawania klasycznych, tradycyjnych imion. Najpopularniejsze imiona dla dziewczynek zarejestrowane w USC w Golubiu-Dobrzyniu to: Lilianna, Laura, Pola, Hanna, Zuzanna, a wśród chłopców: Leon, Franciszek, Jan, Mikołaj, Wojciech, Ignacy i Wiktor. Najrzadziej wybierane imiona

to: Elena, Ines, Liam, Sonia Matylda, Alan, Milan, Nataniel. Należy dodać, że Urząd Stanu Cywilnego w Golubiu-Dobrzyniu nie wydał żadnej decyzji odmownej dotyczącej nadania imienia wybranego przez rodziców.

W ubiegłym roku w Urzędzie Stanu Cywilnego sporządzono 94 akty małżeństw, czyli o 9 aktów więcej niż w roku ubiegłym i o 4 akty mniej niż 3 lata temu. Nie zabrakło także międzynaro-

dowych związków małżeńskich, zawieranych z obywatelami: Węgier, Danii, Szwecji, Francji, Niemiec i Wielkiej Brytanii. Najpopularniejsze miesiące, w których pary zdecydowały się na zawarcie związku małżeńskiego to: czerwiec, sierpień, wrzesień i październik. Zainteresowaniem również cieszyły się śluby cywilne poza budynkiem Urzędu Stanu Cywilnego. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego przyjął od 6

par oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński w plenerze.

Na podstawie prawomocnych orzeczeń sądów okręgowych wniesiono 38 wzmianek dotyczących rozwiązania małżeństwa przez rozwód. Na wniosek osób zainteresowanych wydano 4567 odpisów aktów stanu cywilnego.

Urząd Stanu Cywilnego rejestruje nie tylko radosne dane, ale także bolesne straty. W minionym roku zarejestrowano 242 akty zgonu. Liczba zgonów zmniejszyła się o 47 w stosunku do poprzedniego roku i o 140 osób w stosunku do 2021 roku. Najwięcej aktów zgonu sporządzono w miesiącach: lutym, maju i czerwcu, najmniej marcu, sierpniu i we wrześniu.

Coroczną tradycją Urzędu Stanu Cywilnego jest organizacja uroczystości, podczas których małżeństwa świętujące pięćdziesiąt i więcej wspólnie przeżytych lat honorowane są Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie. Burmistrz Golubia-Dobrzynia wręczył 7 parom jubilatów z terenu miasta Golubia-Dobrzynia Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, nadane przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek wojewody kujawsko-pomorskiego.

(Szyw), fot. archiwum

Region

Uważajmy na drogach

W poniedziałek (15 stycznia) na drogach i chodnikach w regionie było bardzo ślisko. Do zdarzeń drogowych i trudnościach w komunikacji doszło między innymi w Kowalewie Pomorskim, Płonnem oraz Golubiu-Dobrzyniu.

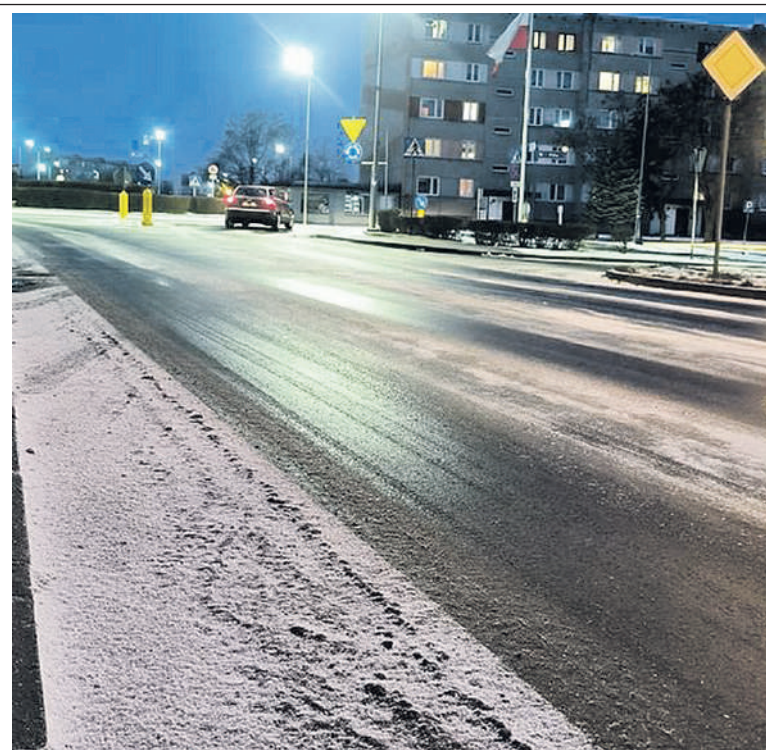
W poniedziałek (15 stycznia) synoptycy Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej wydali ostrzeżenia pierwszego i drugiego stopnia w trzystopniowej, rosnącej skali. Ostrzeżenia dotyczyły również wtorku (16 stycznia).

Jak podał IMGW, prognozo-

wane były opady śniegu, okresami o natężeniu umiarkowanym, powodujące przyrost pokrywy śnieżnej o kilkanaście centymetrów. Najgorsza sytuacja wystąpiła w województwie warmińsko-mazurskim, pomorskim i zachodnio-pomorskim. Na te-

renie województwa kujawsko-pomorskiego na szczęście nie doszło do silnych opadów.

Mimo tego w poniedziałek na drogach w regionie miejscami było bardzo ślisko. We wczesnych godzinach rannych doszło do zdarzenia drogowego w Kowalewie

Pomorskim (na wylocie w kierunku Torunia).

Mieszkańcy informowali również o trudnościach w komunikacji między innymi w Płonnem. Samochody nie mogły podjechać pod górę przy szkole podstawowej oraz przy kościele.

Tego samego dnia ślisko było również na drogach i chodnikach miejskich. Przysłowiowa „szklanka” pojawiła się między innymi na ulicy Żeromskiego w Golubiu-Dobrzyniu.

(Szyw)
fot. 87-400

Andrzej Budny

– miłośnik motoryzacji i historii

WYWIAD ▶ Rozpoczynamy cykl artykułów prezentujących pasjonatów. Rozpoczynamy od Andrzeja Budnego z Golubia-Dobrzynia, nauczyciela – miłośnika motoryzacji, który posiada niemal 60 różnych pojazdów (motocykli, samochodów, traktorów i pojazdów wojskowych)

– W jaki sposób rozpoczęła się Twoja pasja dotycząca motoryzacji?

– Do mojej pasji 50 lat temu zainspirował mnie tata Józef, który sam najpierw posiadał różne motocykle takie jak Avon, Simson, Jawa, SHL, M-72 i zawsze coś przy nich robił. Ja jako mały smyk patrzyłem, podglądałem, podawałem klucze, asystowałem. Po tej naprawie przychodził czas na nagrodę, jechaliśmy motocyklem z koszem do lasu. Tam wyszukiwaliśmy polankę, zablockowaną kierownicą i samodzielnie jeździłem w kółko. Wydawało mi się, że jeżdżę, chociaż na kierunek jazdy nie miałem żadnego wpływu. Z czasem zaczęło się to zmieniać. Jazdy zaczęły być coraz bardziej kontrolowane. Czasem się zmieniały i tata przesiadł się z motocykli na samochód.

Najpierw było to Reno Gordini Floride Cabriolet, który dostał popsuty od brata swojego ojca z Warki. Po miesiącach napraw samochód odzyskał życie, ale psuł się systematycznie. Został zamieniony na Syrenę 103, która w awariach nie ustępowała poprzednikowi. Cały czas mały Andrzej asystował w tych naprawach, przejażdżkach i znów naprawach. I ta pasja motoryzacyjna w taki sposób razem ze smarem i spalinami wżarła się w moje życie.

– Pierwszym pojazdem jaki dostałem na własność, był motorower marki Komar, który stanowią pierwszy mój środek lokomocji i którym jeździłem całe dni. Pierwszy prawdziwy motocykl otrzymałem od swojego chrzestnego. Była to zajeżdżona do końca sławna Gazela czy-

li SHL M17, która po roku pracy odzyskała życie i można była nią jeździć, ale niestety nie miałem jeszcze wtedy prawa jazdy. Kupiłem wtedy za uzbierane pieniądze „motocykl” 125 i zadowolony przywiozłem go w worku na rowerze. Po zrobieniu służył mi przez kilka ładnych lat i wraz ze zmieniającymi się modami przeszedł kilka transformacji od worka przez choppera z bardzo długim przodem, do powrotu na fabryczny oryginał. Gdy wyruszyłem na studia 125 zmienił właściciela. Ja wytrzymałem 2 miesiące i kupiłem K-750 z wózkiem bocznym. A potem w szybkim tempie motocykli zaczęło przybywać.

– Jakie pojazdy dziś kolekcjonujesz?

– Zaczęłem zbierać różne rzeczy związane z motoryzacją i to takie, które potrafiły warczeć, chociaż nie od samego początku. Przeważnie były to motocykle, które byłem w stanie kupić ze względu na to, że były niesprawne i nie potrafiono ich naprawić. Obecnie w moich zbiorach są motocykle (35 sztuk), zabytkowe samochody (11 pojazdów), traktory (3), silniki stacjonarne (3), pojazdy wojskowe (5). Zostały te, do których czuję sentyment.

– Jaki eksponat – pojazd jest dla Ciebie najcenniejszy?

– Ciężko powiedzieć o jednym najważniejszym, jest ich

kilka. Wszystkie przeszły przez moje ręce i były rozkręcone i skręcone do ostatniej śrubki. Z pierwszej trójki jest to motocykl Sokół 1000 z 1936 roku znaleziony niedaleko Brodnicy, samochód Citroen B12 z 1925 roku, przy którym nie mogę doczekać się jego 100. urodzin, motocykl TIZ AM 600 z 1935 roku, prawdopodobnie jedyny poruszający się o własnych siłach TIZ w Polsce, a może i w Europie. Nie mogę nie wymienić całej produkcji motocykli SHL, łącznie z rzadko spotykanym modelem SHL Villiers z 1939 roku. I wiele innych.

– Gdzie pokazujesz swoje eksponaty?

– Poruszam się tymi pojazdami na wszystkie wystawy i spotkania, na które pozwala mi jechać czas i oczywiście środki. Staram się zawsze jechać na kołach, dlatego są to często wyprawy kilkudniowe. Pojazdy militarne odwiedzają Darłówek, Borne, Chocień, motocykle – Rajd Rotor, wystawy i pokazy organizowane w bliższej i dalszej okolicy. Samochody wszędzie tam, gdzie ich wiek i mobilność im na to pozwala. Najczęściej staram się nie przekraczać 100 km w jedną stronę. W tym roku były to Krzyżówki, Ostróda, Iława i inne. Traktory wędrują również na wystawy i rajdy, np. Ursus c45 trafił do Warszawy w miejsce swoich urodzin w 1949 roku.

– Jak dbasz o swoje eksponaty, jak je odnawiasz, konserwujesz?

– Dbanie o te sprzęty to niekończące się naprawy, zdobywanie brakujących lub psujących się części, zdobywanie literatury, gadżetów i wyposażenia, o które jest coraz trudniej. A podstawową rzeczą jest to, aby każdy pojazd przynajmniej raz w roku mógł wyjechać i zabłyszczeć gdzieś jako większa lub mniejsza gwiazda. Większość pojazdów ze względu na swój wiek wymaga stałej ojcowskiej opieki.

– Co obecnie odnawiasz/remontujesz?

– Obecnie zafascynowany jestem może niezbyt lubianymi w obecnej sytuacji pojazdami wyprodukowanymi w ZSRR. Posiadam prawie wszystkie typy samochodów Gaz, Uaz, Luaz. A na dzień dzisiejszy przywracam do życia pojazd uratowany przed wywiezieniem na złom i podróżą do huty, który był już rozebrany i pocięty, nie licząc tego co wywarł na nim zęb czasu. Jest to Gaz 69, czyli pojazd, który przysłużył się w odbudowie naszego kraju po wojennej zawierusze.

– Dziękuję za rozmowę i życzę kolejnych sukcesów w pasji

– Dziękuję bardzo.

Rozmawiał

Szymon Wiśniewski
fot. nadesłane

Pieszy ma pierwszeństwo, ale...

REGION ➤ Zgodnie z obowiązującymi przepisami pieszy, który w niezgodny z prawem sposób używa podczas przechodzenia przez jezdnię telefonu komórkowego, może dostać nawet 300 złotych mandatu. Niestety konsekwencje takiego zachowania mogą być dużo bardziej poważne. Chwila nieuwagi może kosztować zdrowie, a nawet życie

Jak powinniśmy przechodzić przez jezdnię, mundurowi uczą już maluszki w przedszkolu. Lekcje profilaktyczne z ruchu drogowego powtarzane są także w pierwszych klasach szkoły podstawowej. Niejednemu dorosłemu także przydałaby się taka lekcja.

Pierwszy na przejściu dla pieszych ma pierwszeństwo, ale nie zwalnia go to z zachowania szczególnej ostrożności podczas przekraczania jezdni. Pieszy jest to osoba znajdująca się poza pojazdem na drodze i niewykonywającą na niej robót lub czynności przewidzianych odrębnymi przepisami. Za pieszego uważa się również osobę prowadzącą, ciągnącą lub pchającą rower, motorower, motocykl, wózek dziecięcy, podręczny lub inwalidzki, osobę poruszającą się w wózku inwalidzkim oraz osobę w wieku do 10 lat, kierującą rowerem pod opieką osoby dorosłej.

To piesi ponoszą w wypadkach drogowych najbardziej dotkliwe konsekwencje ze względu na brak mechanicznych zabez-

pieczeń w razie wypadku.

Kodeks Prawo o Ruchu Drogowym szeroko opisuje prawa i obowiązki pieszego, także sposób w jaki powinien on przekraczać jezdnię. Pieszy, przechodząc przez jezdnię lub torowisko, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność oraz korzystać z przejścia dla pieszych. Ma on wtedy pierwszeństwo przed po-

jazdem.

Pieszemu zabrania się wchodzenia na jezdnię bezpośrednio przed jadącym pojazdem, w tym również na przejściu dla pieszych. Nie wolno także wchodzić na jezdnię spoza pojazdu lub innej przeszkody ograniczającej widoczność drogi oraz przechodzić przez jezdnię w miejscu o ograniczonej widoczności drogi. Pod-

czas przechodzenia nie wolno mu zwalniać kroku lub zatrzymywać się bez uzasadnionej potrzeby ani przebiegać „zebry”.

A co z telefonem i innymi urządzeniami elektronicznymi? Otóż ten sam kodeks zabrania korzystania z telefonu lub innego urządzenia elektronicznego podczas wchodzenia lub przechodzenia przez jezdnię lub to-

rowisko, w tym również podczas wchodzenia lub przechodzenia przez przejście dla pieszych w sposób, który prowadzi do ograniczenia możliwości obserwacji sytuacji na jezdni, torowisku lub przejściu dla pieszych. Oznacza to, że pieszy powinien na chwilę przerwać rozmowę telefoniczną, oglądanie filmiku, czytanie czy inną czynność, która upośledza możliwość zachowania przez pieszego czujności.

Zgodnie z kodeksem wykroczeń pieszego, który wchodzi na przejście dla pieszych zapatrzonny w ekran telefonu z ograniczoną przez słuchawki możliwością słyszenia otoczenia, policjant może ukarać mandatem karnym w wysokości 300 złotych. Niestety mandat to nie jest najbardziej dotkliwa kara dla nieodpowiedzialnego pieszego. Przez swoją niefrasobliwość nieuważny pieszy może zapłacić zdrowiem lub nawet życiem i narazić także innych uczestników ruchu drogowego.

(red), fot. ilustracyjne

Powiat

1 akcja – 22 wykroczenia

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego policjanci prowadzili akcję pod nazwą „Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego”. Mundurowi zwracali szczególną uwagę na zachowania kierowców wobec pieszych i rowerzystów, ale także przyglądali się czy pieszy i kierowcy jednośladów nie łamią przepisów.

W ubiegłym tygodniu (10.01.2024 r.) funkcjonariusze z ruchu drogowego na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego prowadzili akcję „NURD”. Działania te są realizowane przez policjantów na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Nadzorem zostały

objęte miejsca, które są szczególnie niebezpieczne dla pieszych, gdzie ruch jest natężony oraz przejścia, na których doszło do potrażeń pieszych.

– W trakcie kontroli policjanci mierzyli prędkości pojazdów w rejonach przejść oraz dyscyplinowali pieszych, którzy

nie korzystali z wyznaczonego dla nich przejścia. Mundurowi podczas trwania akcji ujawnili 1 wykroczenie popełnione przez rowerzystę, który przejechał jednośladem wzdłuż przejścia dla pieszych oraz 21 wykroczeń popełnionych przez kierujących pojazdami wobec pieszych.

Przewinienia polegały głównie na niedostosowaniu prędkości do ograniczeń w rejonie oznakowanych przejść dla pieszych – podaje Komenda Powiatowa Policji w Golubiu-Dobrzyniu.

Apelujemy do kierowców o zachowanie szczególnej ostrożności wobec niechronio-

nych uczestników dróg, zwłaszcza w pobliżu przejść dla pieszych. Piesi i rowerzyści także powinni zachować rozsądek i ostrożność na drodze, a przede wszystkim nosić odblaski.

(ak), fot. KPP
Golub-Dobrzyń

Manipulacja i dzielenie społeczeństwa – czy warto ryzykować dla korzyści wyborczych?

FELIETON ▶ W biegu do zdobycia władzy często zapominamy o tym, co tak naprawdę powinno być priorytetem – dobro wspólne. Dzielenie miasta/gminy i ludzi dla korzyści wyborczych, sięgając po manipulację i sztuczki socjotechniczne to niebezpieczna droga, która prowadzi do

krótkotrwałych zwycięstw, kosztem długoterminowych konsekwencji

Współczesne kampanie wyborcze zyskały nowy wymiar dzięki zaawansowanym technologiom i socjotechnice. Politycy coraz częściej sięgają po narzędzia, które mają na celu podzielenie społeczeństwa,

zamiast jednoczyć je wokół wspólnych wartości. Manipulacje emocjonalne, dezinformacja i podleganie do konfliktów stają się elementem codziennego krajobrazu wyborczego.

Czy jednak warto ryzykować jedność społeczeństwa dla chwilowych korzyści wyborczych? Dzielenie miasta dla celów politycznych może prowadzić do pogłębiania podziałów społecznych, wzrostu napięcia i utraty zaufania między obywatelami. To, co zyskujemy w kampanii, często tracimy w procesie rządzenia.

Manipulacje socjotechniczne, takie jak personalizacja treści, ukierunkowane reklamy czy kreowanie sztucznych antagonyzów, mogą zwiększyć zaan-

gażowanie wyborców, ale czy to jest droga do rzeczywistej demokracji? Czy nie lepiej stawić na uczciwy dialog, oparty na faktach i rzetelnej debacie nad kierunkiem rozwoju miasta lub gminy?

Również warto zastanowić się jak te manipulacje wpływają na obywateli. Czy chcemy żyć w społeczeństwie, w którym każdy widzi drugiego obywatela jako przeciwnika politycznego? Manipulacje te niosą ze sobą ryzyko utraty zaufania do instytucji demokratycznych i wzrostu apatii obywatelskiej.

W obliczu tych wyzwań warto postawić na politykę opartą na rzetelności, etyce i szacunku dla różnorodności społeczeństwa. Możemy dążyć

do wygranej w wyborach, ale jednocześnie dbać o jedność miasta. To, co naprawdę zyskujemy, to zaufanie obywateli, stabilność społeczną i perspektywę trwałego rozwoju.

Podsumowując, manipulacje i dzielenie społeczeństwa dla korzyści wyborczych to krótka ścieżka do zwycięstwa, ale równocześnie długa droga do utraty społecznej spójności. Czy warto ryzykować fundamenty wspólnego życia dla chwilowej władzy? To pytanie, na które każdy z nas musi znaleźć odpowiedź, zastanawiając się nad przyszłością miasta/gminy, które wspólnie tworzymy.

(JoDa)

Gmina Ciechocin

Naciągają na „Czyste Powietrze”?

Urząd Gminy Ciechocin informuje o sygnałach o osobach podających się za pracowników Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz pracowników Urzędu Gminy Ciechocin działających w ramach Programu „Czyste Powietrze”. – Osoby te próbują pozyskać dane osobowe i dokumenty mieszkańców gminy. Informujemy, że pracownicy funduszu czy urzędu gminy nie oferują żadnych odpłatnych usług ani nie sprzedają urządzeń – podaje UG.

– Prosimy o niepodpisywanie żadnych przedstawianych dokumentów przez osoby powołujące się na upoważnienia/reprezentowanie Urzędu Gminy Ciechocin w ramach Programu „Czyste Powietrze” i zachowanie szczególnej ostrożności w sytuacjach podejrzanych oraz ewentualny kontakt pod numer telefonu 56 683 77 81 wew. 35 lub telefon alarmowy 112 celem zapobieżenia wyłudzenia da-

nych osobowych i pieniędzy – apelują urzędnicy.

Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” mieści się w pok. nr 11 Urzędu Gminy Ciechocin i jest czynny w godzinach pracy urzędu we wtorki i czwartki. Pomoc w wypełnianiu wniosków świadczona jest po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu terminu pod numerem telefonu 56

683 77 81 wew. 35. W przypadku trudności z osobistym stawianiem w punkcie informacyjno-konsultacyjnym informacji o warunkach przyznawania dotacji udziela pracownik punktu telefonicznie. Na chwilę obecną usługi nie są świadczone w terenie.

Osobą odpowiedzialną za reprezentowanie Gminy Ciechocin w ramach obsługi Gminnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” jest pracownik Urzędu Gminy Ciechocin Tomasz Krasuski.

– Jednocześnie informujemy, że wszystkie informacje dotyczące Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” dostępne są na stronach: Urzędu Gminy Ciechocin w zakładce Środowisko – Czyste Powietrze, WFOŚiGW w Toruniu (www.wfosigw.torun.pl) oraz Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” (www.czystepowietrze.gov.pl) – dodaje UG Ciechocin.

(ak), fot. ilustracyjne

Gmina Kowalewo Pomorskie

Mają wiatę biesiadną w Napolu

Zakończono realizację zadania pn. „Wiata biesiadna w Napolu”, realizowanego w ramach Kowalewskiego Budżetu Obywatelskiego na 2023 rok.

W ramach projektu została zbudowana wiata rekreacyjna o konstrukcji drewnianej wraz z utwardzeniem oraz miejsce parkingowe dla osób niepełnosprawnych. Wykonawcą inwestycji była firma DEKAM Kamil Ptaszyński, Zapluskowęsy 27A, 87-410 Kowalewo Pomorskie. Jest to realizacja zwycięskiego zadania w ramach Kowalewskiego Budżetu Obywatelskiego na 2023 rok, który został wybrany zdecydowaną większością głosów w wyniku głosowania mieszkańców gminy nad przyjętymi propozycjami projektów zadań. Pomysłodawcą oraz wnioskodawcą był Wojciech Na-

dworny, sołtys sołectwa Napole.

– Budowa wiaty ma na celu poprawę infrastruktury oraz integrację lokalnej społeczności. Miejsce takie pomoże w mobilizowaniu mieszkańców do aktywności oraz pozwoli na budowanie wspólnej tożsamości. Będzie to miejsce spotkań dzieci, młodzieży, osób starszych, itp. Możliwy będzie rozwój kultury, edukacji oraz polepszy to współpracę z organizacjami pozarządowymi – podaje Urząd Miasta w Kowalewie Pomorskim.

(ak), fot. UM Kowalewo Pomorskie

Koncert na nowy rok

GMINA CIECHOCIN ▶ Powiatowa Orkiestra Dęta zagrała specjalny świąteczno-noworoczny koncert dla mieszkańców gminy Ciechocin

W sobotę (13 stycznia) w miejscowości Kujawy w gminie Ciechocin odbył się koncert świąteczno-noworoczny w wykonaniu Powiatowej Orkiestry Dętej pod patronatem starosty

golubsko-dobrzyńskiego Franciszka Gutowskiego oraz wójta gminy Ciechocin Andrzeja Okucińskiego.

Orkiestra pod batutą Roberta Józefowicza przygotowała specjalny repertuar, który w magiczny sposób połączył świąteczną atmosferę z noworocznym entuzjazmem. Podczas koncertu usłyszeliśmy kompozycje nawiązujące do atmosfery świąt i Nowego Roku. Młodzieżowa grupa wykonała również utwory z filmów takich jak Star Wars czy Spider-Man.

(Szyw)
fot. SP

Golub-Dobrzyń

Zapisz dziecko na ferie

Dom Kultury w Golubiu-Dobrzyniu organizuje zajęcia dla dzieci w ferie zimowe w lutym. Dziecko można zapisać do 25 stycznia.

Na zajęcia w ferie organizowane przez Dom Kultury w Golubiu-Dobrzyniu w dniach 13-15 lutego obowiązują wcześniejsze zapisy (do 25 stycznia lub wyczerpania miejsc). Zapisy możliwe są tylko pod numerem telefonu 56 683 24 08 lub osobiście w sekretariacie. Jest to spowodowane sprawniejszą komunikacją oraz lepszą in-

formacją zwrotną niż w przypadku wysyłania wiadomości w mediach społecznościowych.

Przy zapisywaniu dziecka rodzice lub opiekunowie zostaną poproszeni o dane dziecka (imię i nazwisko) oraz numer kontaktowy w celu bezpośredniej komunikacji. Numer telefonu zostanie wykorzystany wyłącznie do informowania

o zajęciach lub kontaktu w sprawie uczestnika zajęć. Płatność: 60 złotych od osoby/1 dzień (rodzeństwo: 50 złotych od osoby/1 dzień). Opłatę należy wykonać do 26 stycznia (bezpośrednio w sekretariacie lub na konto 50 9551 0002 0100 2248 2000 0001).

(Szyw)

Plan ferii zimowych w Domu Kultury

13 lutego (wtorek)

9:00-9:30 – zajęcia świetlicowe (integracyjne)
9:30-10:00 – II śniadanie
10:00-11:30 – film animowany na sali kinowej
11:30-12:45 – projektowanie własnych toreb
12:45-13:30 – woreczki zapachowe z suszoną lawendą
13:30-14:00 – zabawy słowne

14 lutego (środa)

9:00-9:30 – zajęcia świetlicowe
9:30-10:00 – II śniadanie
10:00-11:30 – film animowany na sali kinowej
11:30-12:30 – walentynkowe dekoracje na drewnianych krążkach (decoupage)
12:30-13:30 – malowanie za pomocą nici – walentynkowy STRING-ART
13:30-14:00 – zabawy z chustą animacyjną

15 lutego (czwartek)

9:00-9:30 – zajęcia świetlicowe
9:30-10:00 – II śniadanie
10:00-11:30 – film animowany na sali kinowej
11:30-12:30 – magnesy z koralików pyssla
12:30-13:30 – zajęcia plastyczne – zimowy krajobraz
13:30-14:00 – zabawy ruchowe z muzyką

Gmina Golub-Dobrzyń

Uczą pierwszej pomocy

Strażacy z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Golubiu-Dobrzyniu odwiedzili uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego we Wrockach, gdzie przedstawili zasady udzielania pierwszej pomocy.

W miniony czwartek (11 stycznia) w ramach działań z zakresu prewencji społecznej strażacy z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Golubiu-Dobrzyniu odwiedzili uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego we Wrockach. Druhowie opowiedzieli jak wygląda praca strażaka, jak należy reagować i zachowywać się w sytuacji zagrożenia, a także

przypomnieli o zasadach bezpiecznego wypoczynku w okresie zimowym. Przeprowadzili także pokaz pierwszej pomocy, po którym dzieci mogły aktywnie włączyć się do ćwiczeń praktycznych, związanych z resuscytacją krążeniowo-oddechową z użyciem sprzętu AED.

(Szyw), fot. PSP

Gmina Radomin

Scena dla młodych

Agnieszka Brzezińska, dyrektora Ośrodka Chopinowskiego zaprasza na koncert pn. „Szafarska Scena Młodych”, który odbędzie się w najbliższą sobotę 20 stycznia 2024 r. o godz. 17:00 w Szafarni.

Ośrodek Chopinowski

w Szafarni

zaprasza na koncert

SZAFARSKA SCENA MŁODYCH

Wystąpią studenci Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Damian Tatała
Juan Serra Pérez
Liu Ziyi
Natalia Górecka
Tomasz Kłeczek
Mateusz Szwoch
Zofia Młyńska

20 stycznia 2024 r.
godz. 17.00
Bilety: 15/10 zł

W repertuarze znajdą się głównie utwory Fryderyka Chopina, Roberta Schumanna, Johanna Sebastiana Bacha, Mauricego Ravela, Igora Strawińskiego oraz Nikołaja Kapustina. Utwory będą wykonywać studenci Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiej

go w Bydgoszczy. Bilety na wydarzenie w cenie 15/10 zł można zarezerwować za pośrednictwem strony internetowej: www.szafarnia.art.pl lub przy użyciu telefonu: 56 682 79 30.

(red)

fot. Ośrodek Chopinowski

Oko w oko z powstańcem

GMINA RADOMIN ▶ W środę 10 stycznia 2024 r. miało miejsce wyjątkowe spotkanie uczniów Szkoły Podstawowej im. Dziewanowskich w Płonnem z powstańcem warszawskim, panem Andrzejem Rajkowskim z Golubia-Dobrzynia

Spotkanie otworzył dyrektor szkoły Dawid Stachowski, witając w progach placówki wyjątkowego gościa. Przedsięwzięcie w szkole zorganizowane zostało dzie-

ki Markowi Stawskiemu, który umożliwił i skoordynował spotkanie z Panem Andrzejem.

– Wszyscy z wielkim zainteresowaniem uczestniczyli w za-

jęciach, podziwiając pasję, wiedzę i kondycję fizyczną 87-letniego uczestnika działań zbrojnych. Bezpośrednia relacja była dla uczniów najlepszą formą przekazu. Spotkanie z powstańcem warszawskim to niepowtarzalna okazja na żywą lekcję historii. Nie ma takiego podręcznika, filmu, wywiadu do przeczytania, który byłby czymś więcej niż tylko namiastką wiedzy oraz atmosfery, która towarzyszy takim spotkaniom – mówi dyrektor SP w Płonnem Dawid Stachowski.

Spotkanie było nie tylko podróżą w przeszłość, ale także inspiracją do refleksji nad wartościami, odwagą i patriotyzmem dla uczniów z Płonnego.

(ak), fot. nadesłane

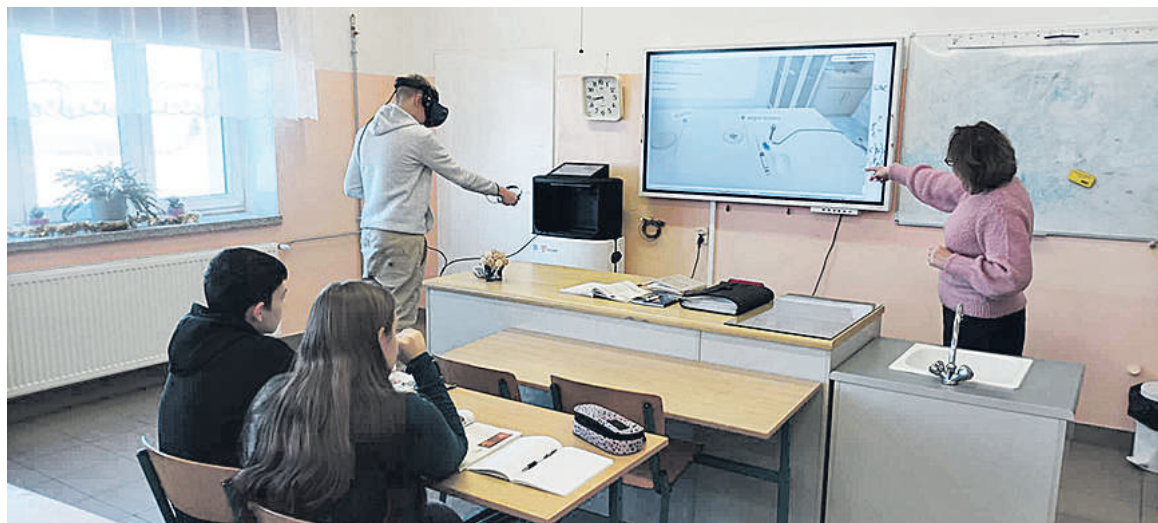

Empiriusz w Zespole Szkół w Zbójnie

ZBÓJNO ➤ Empiriusz to mobilne laboratorium chemiczne, stworzone z wykorzystaniem nowoczesnej, innowacyjnej technologii rozszerzonej rzeczywistości VR. Jest wyposażone w profesjonalny zestaw gogli VR i kontrolery. Stanowi doskonałe, cyfrowe odwzorowanie laboratorium chemicznego

Jak działa? Otóż uczeń w goglach VR przenosi się do wirtualnej pracowni, w której jest stół laboratoryjny, szafy z odczynnikami, szkło laboratoryjne, sprzęt do wykonywania doświadczeń, a na ścianie wisi układ okresowy pierwiastków. Wirtualnie można przeprowadzić aż 26 doświadczeń chemicznych zalecanych do realizacji w podstawie programowej. Uczeń może wykonać zgodnie z instrukcją doświadczenie, którego przebieg jest widoczny na ekranie monitora interaktywnego. Widząc doświadczenie, wszyscy mogą wyciągać wnioski, jakby byli w prawdziwym laboratorium.

Na podkreślenie zasługu-

je to, że w VR uczeń otrzymuje informację zwrotną w czasie rzeczywistym i nie doświadcza

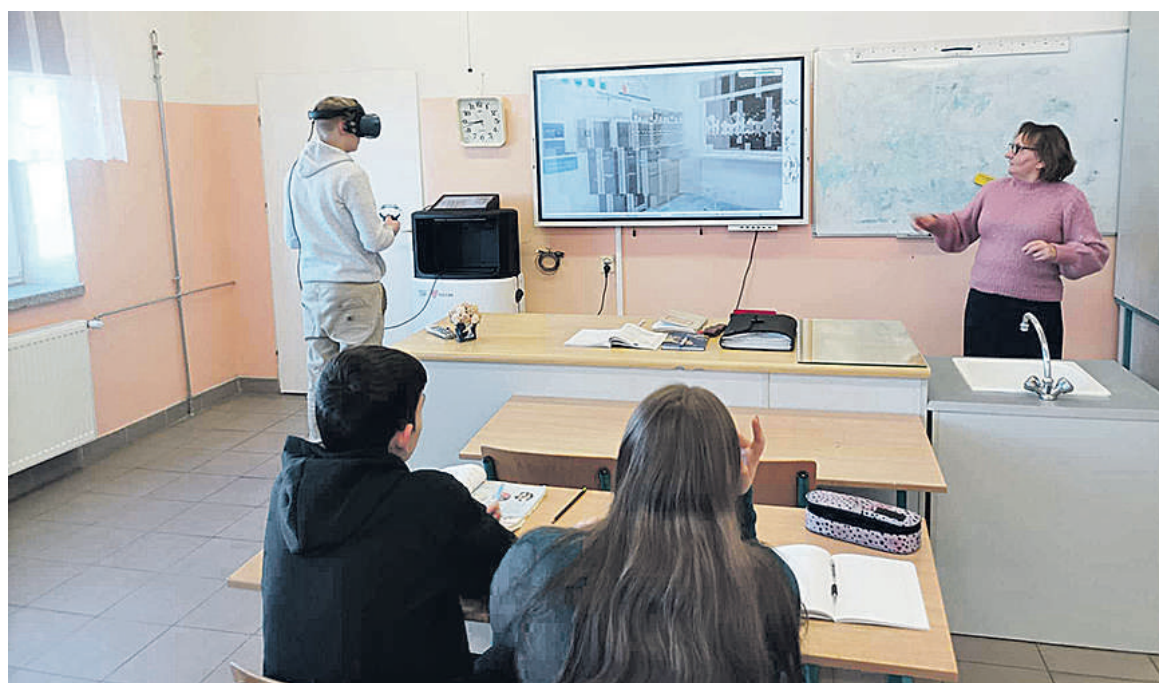
konsekwencji ewentualnych błędów, na przykład jeśli pomylą próbki z odczynnikami

chemicznymi. W związku z tym czuje się bezpiecznie i może skoncentrować się na wykony-

wanym zadaniu.

– Obecnie uczniowie bardzo chętnie korzystają z nowych technologii. Dlatego z dużą radością i zaangażowaniem przeprowadzają wirtualne doświadczenia chemiczne, używając gogli oraz kontrolerów. Choć wiemy, że Empiriusz nie stanie się „cudownym lekiem” na trudności szkolne, to na pewno uatrakcyjni zajęcia i zwiększy motywację do nauki chemii. Lekcje z tego przedmiotu będą bardziej interesujące, a nauka będzie przebiegać łatwo, ciekawie i bezpiecznie – przekonuje Hanna Kułak, dyrektor ZS w Zbójnie.

(ak), fot. ZS w Zbójnie

Gmina Golub-Dobrzyń

Weź udział w konsultacjach

Trwają konsultacje projektu uchwały Rady Gminy Golub-Dobrzyń w sprawie określenia wykazu kąpielisk i sezonu kąpielowego na terenie gminy Golub-Dobrzyń w 2024 roku.

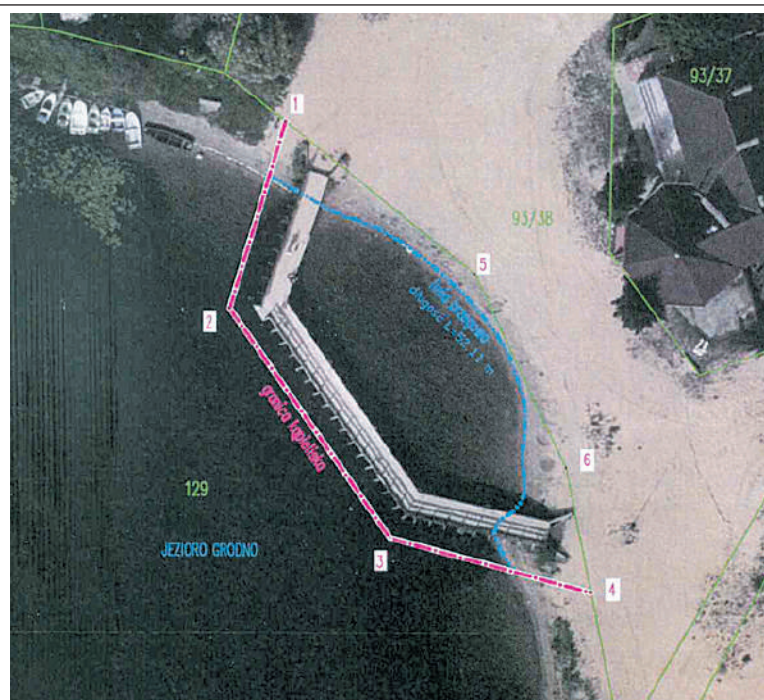
– Na podstawie art. 37 ust 8 i 10 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1478 z późn. zm.) zapraszamy wszystkie zainteresowane osoby i podmioty do wzięcia udziału w konsultacjach projektu uchwały Rady Gminy Golub-Dobrzyń w sprawie określenia wykazu kąpielisk i sezonu kąpielowego na terenie gminy Golub-Dobrzyń w 2024 roku – podaje UG Golub-Dobrzyń.

Treść projektu uchwały i formularz do zgłaszania uwag znajdują się na stronie internetowej urzędu oraz są dostępne bezpośrednio w siedzibie Urzędu Gminy, Referat Gospodarki Gruntami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, Plac 1000-lecia 25, 87-400 Golub-Dobrzyń, pokój nr 2a, w godzinach 7:30-15:30.

Jak można wziąć udział w konsultacjach? Wypełniony formularz należy dostarczyć w nie-

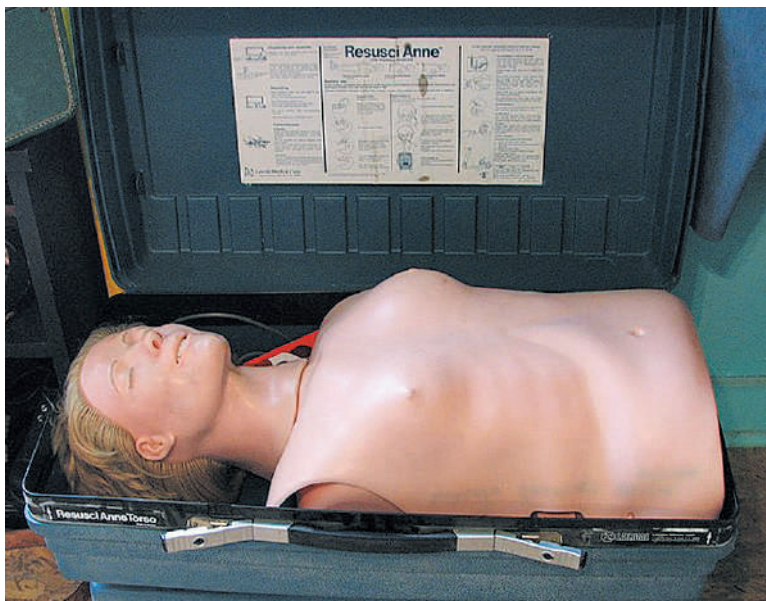
przekraczalnym terminie do 2 lutego 2024 roku: drogą elektroniczną na adres: sekretariat@uggolub-dobrzyn.pl; drogą pocztową na adres do korespondencji: Urząd Gminy, Referat Gospodarki Gruntami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, Plac 1000-lecia 25, 87-400 Golub-Dobrzyń, pokój nr 2a; bezpośrednio w siedzibie urzędu.

(red), fot. UG

Aniu czy wszystko ok?

CIEKAWOSTKA ▶ Chyba każdy z nas na pewnym etapie życia uczył się zasad udzielania pierwszej pomocy. W czasie ich zgłębiania przychodziło nam pochylać się nad tzw. fantomem, który pomagał zrozumieć sposoby resuscytacji. Z fantomem jest związana bardzo przykra, by nie powiedzieć przerażająca historia

W latach 50. XX wieku studenci medycyny dopiero rozpoczynali naukę resuscytacji w formule, którą znamy obecnie. Od XVI do XVIII wieku wo-

bec osób bez oddechu stosowano metodę Bellowsa. Polegała na zastosowaniu specjalnego miecha, który wkładano do ust i wpompowywano powietrze, li-

cząc na to, że pacjent ocknie się. Nie każdy ma przy sobie miech, więc metoda była ograniczona do przypadków szpitalnych. W 1732 roku szkocki chirurg William Tossah ratował jednego z górników. Zastosował jako pierwszy metodę wdmuchiwania powietrza z własnych ust. Górnik przeżył, a lekarz 12 lat później opisał swoją metodę na łamach prasy naukowej. Metoda spotkała się z taką aprobatą, że w 1740 roku w Paryżu miejscowi medycy zarekomendowali ją jako idealną do stosowania wobec osób podtopionych.

W połowie XIX wieku w Londynie miejscowy farmaceuta opracował metodę uciskania klatki piersiowej poprzez unoszenie i opuszczanie ramion podtopionego. Taką metodę stosowano dość długo, nawet do

dziś. W kolejnych latach medycy testowali masaż serca na kotach i innych zwierzętach. Wyniki były obiecujące. W 1891 roku w Niemczech chirurg Friedrich Maass uratował masażem serca życie dwóch pacjentów. Do tego, by metoda ta przyjęła się, musieliśmy poczekać pół wieku.

Pod koniec lat 50. medycy z USA doszli do wniosku, że aby ćwiczyć masaż serca i nie ryzykować złamań żeber, trzeba stworzyć specjalnego manekina. Zadania podjął się norweski wytwórca zabawek Asmund Laerdal. Manekin musiał mieć ludzki pierwiastek – twarz. Laerdal podczas wizyty w domu przyjaciół zauważył na jednej ze ścian wiszącą kopię maski pośmiertnej „L'Inconnue de la Seine” – dziewczynki, która w XIX wieku utonęła w nurtach fran-

cuskiej rzeki Seine. Ciało 14-latki wyłowiono i szybko wykonano gipsową maskę pośmiertną. Laerdal stworzył miękką maskę manekina na podstawie odlewu sprzed 100 lat.

Manekin został ciepło przyjęty przez środowisko medyczne. Firma Norwega przestała produkować zabawki, a skupiła na produkcji fantomów medycznych. Manekina nazwano wkrótce Resusci Anne, czyli dosłownie resuscytacyjną Anią. Wspominał o niej nawet Michael Jackson w swoim hicie pt. Smoother Criminal. W piosence Jackson śpiewa „Annie are you ok?” (Aniu czy dobrze się czujesz). Chociaż pierwowzór fantoma – 14-latka z Francji zmarła, można powiedzieć, że ocalała kolejne setki tysięcy ludzi.

(pw)

XX wiek

Pociągi niepokoju

Jesienią 1930 roku każdy przejeżdżający przez Wąbrzeźno pociąg z Niemiec przyjmowany był z wielką nieufnością. Dlaczego?

Odrodzona w 1918 roku Polska była układanką złożoną z ziem byłych zaborów. Z trzech państw zaborczych Niemcy najmocniej protestowały przeciwko zmianom granic i utracie ziem. Wszyscy wiedzą, że Adolf Hitler domagał się tego, by do Niemiec włączono Gdańsk i stworzono eksterytorialną trasę kolejową do Prus Wschodnich. Mniej osób pamięta, że jeszcze przed dojściem Hitlera do władzy niemieccy politycy podważali granice Polski. W sierpniu 1930 roku niemiecki polityk i minister Gottfried Treviranus wygłosił przemówienie, w którym stwierdził, że Prusy Wschodnie oddzielone od właściwych Niemiec polskim Pomorzem zostaną połączone z krajem, a granice Polski zosta-

na zmienione.

Słowa polityka wywołały spory odzew w Polsce. W Golu-biu, Wąbrzeźnie i prawie każdym większym mieście Polski odbyły się manifestacje. Wąbrzeźno było w wyjątkowej pozycji, ponieważ tędy przebiegała trasa tranzytowej linii kolejowej z Niemiec do Prus Wschodnich. We wrześniu 1930 roku udał się tu jeden z warszawskich dziennikarzy, by opisać atmosferę w mieście. Udał się na dworzec:

– Z ciemnej nocy wynurza się pociąg oświetlony elektrycznością. Sprawia wrażenie czegoś w rodzaju jaszczura ucentkowanego z potworną ilością świecących ślepi. Spoza peronowej siatki widzę podróżnych. Typowo niemieckie twarze. Ludzie

siedzą, prawie nieruchomo, jakby umyślnie zajęci czymś. Czem? Rzadko kiedy, któryś z nich zbliży się do wagonowego okna i złym wzrokiem rzuci na stację – czytamy w relacji.

Media w tamtym czasie starały się budować mocną antyniemiecką narrację, całkiem zresztą zasłużoną. W okresie po przemowie Treviranusa ruch na linii Niemcy-Prusy Wschodnie przebiegającej prze Wąbrzeźno znacząco wzrósł. To potęgowało poczucie niepokoju. Niemcy zaczęły inwestować spore środki w Prusy Wschodnie, a ich mieszkańców częściej było stać na podróże. Jak do zagrożenia podchodził mieszkańcy Wąbrzeźna?

– Swoistą cechą tutejszego rdzennego społeczeństwa jest milczenie. Lud nie lubi rzucać słów na wiatr. Uważnie wsłuchuje się w to, co mówi reszta narodu – opisał reakcje wąbrzeźnian Julian Podolski. Atmosfera po przemówieniu była tak podniesiona, że Polacy uruchomili zbiórkę pieniędzy na łódź podwodną dla armii. Pierwotnie miała nazywać się „Odpowiedź Treviranusowi”, ale ostatecznie ochrzczono ją imieniem ORP Orzeł.

(pw)

XX wiek

OSP rośnie w siłę

Niektóre jednostki OSP z powiatu lipnowskiego mają już ponad 100 lat. W 1925 roku strażacy z różnych wsi zaczęli ze sobą współpracować i ćwiczyć. Dzieje się tak do dziś, a zawody strażackie to dla druhów ważny element działalności i motywacja do polepszania umiejętności.

30 października 1925 roku powołano do życia Okręgowy Związek Straży Pożarnych w Lipnie. Jego celem było zjednoczenie działających na terenie powiatu straży. Pierwszym prezesem został Kazimierz Keller. W szybkim czasie związek w Lipnie zjednoczył 22 jednostki OSP. Urządzono szkolenia dla naczelników straży, a latem 1926 roku zorganizowano 4 zjazdy strażaków. W Bobrownikach uczestniczyło w nim 500 druhów.

10 października 1926 roku odbyły się pierwsze w powiecie zawody strażackie. Gospodarzem była OSP w Dobrzyniu nad Wisłą. Wzięło w nich udział 5 jednostek, a wyróżniły się Zadzuszniki, Dobrzyń i Trzciana Wielka. W drugich zawodach w Skępem wygrali gospodarze. W 1926 roku w lipnowskim działało w OSP już 2500 osób. Brakowało jednak remiz. Strażacy ratowali się składowaniem sprzętu w stodołach.

(pw)

Zapomniany król Polski

POSTAĆ ▶ Przybliżamy historię króla Polski – Wacława III. Rządził on co prawda bardzo krótko, bo nieco ponad rok (1305-1306). W tym czasie zmagał się z przeciwnikami politycznymi w Czechach, Węgrzech i Polsce. Tu walczył z Wacławem kolejny król Polski – Władysław Łokietek

Wacław III był drugim synem pod względem starszeństwa (trzecim dzieckiem i jedynym synem, który dożył wieku dorosłego) króla czeskiego i polskiego Wacława II, i pochodzącej z rodu Habsburgów Guty. Urodził się 6 października 1289 roku.

Od wczesnych lat Wacław był kreowany przez ojca na dziedzica tronów – nie tylko czeskiego i polskiego (po 1300), ale także węgierskiego. Szansa na przejęcie tronu węgierskiego po raz pierwszy pojawiła się na początku 1298 roku, kiedy podczas zjazdu w Wiedniu doszło do zaręczenia córki ostatniego władcy z dynastii Arpadów – Elżbiety z dziewięcioletnim wówczas Wacławem. W przyszłości małżeństwo to miało zapewnić Wacławowi III tron węgierski, w razie gdyby Andrzej nie doczekał się męskiego dziedzica.

Z pozoru prostą sprawę komplikował fakt ogłoszenia przez zbuntowanych przeciw Andrzejowi III możnowładców nowego kandydata na króla – pochodzącego z Neapolu, a popieranego przez papieża Bonifacego VIII – Karola Roberta Andegawenckiego. Mimo oporu Andrzeja III, Karol Robert pojawił się w czerwcu 1300 roku w dalmatyńskim Splicie, a jego władzę uznał arcybiskup ostrzyhomski Grzegorz oraz należąca do Węgier Chorwacja.

Niespodziewana śmierć 14 stycznia 1301 roku ostatniego króla z dynastii Arpadów, Andrzeja III, wbrew pozorom nie ułatwiła sprawy stronnictwu andegawenickiemu zwłaszcza, że dwaj potężni możnowładcy mający swoje dobra na Słowacji – Amadej Aba i Mateusz Czak, zajęli postawę wyczekującą.

Dodatkowo sprawa się skomplikowała, kiedy przeciwnicy Karola Roberta rozpoczęli rozmowy z Wacławem II w sprawie kandydatury jego jedynego syna na tron węgierski. W maju 1301 roku możni na sejmie w Budzie zdecydowali się na warunkowy wybór Wacława III na króla. Szczegółowe rozmowy toczyły się następnie w czeskim Brnie, gdzie Wacław II zgodził się ze wszystkimi postulatami strony węgierskiej, obracającymi się wokół zapewnienia miejscowym możnym decydującego wpływu na rządy na Węgrzech. Do najważniejszych stronników młodziutkiego Wacława (Władysława) na Węgrzech należał arcybiskup Kalocsy i zarazem kanclerz królestwa – Jan. Innym bliskim współpracownikiem króla na Węgrzech był biskup krakowski – Jan Muskata.

Koronacja nie oznaczała końca kłopotów, gdyż Karol Robert oraz jego stronnictwo nie zamierzali rezygnować z pre-

tensji do spadku po Arpadach. Nieocenioną pomocą dla Andegawenów wykazał się zwłaszcza legat papieski – kardynał Mikołaj Boccassini, który został później wybrany papieżem Benedyktem XI, groził opornym interdyktem i zaczął przeciągać na stronę Karola nowych stronników.

31 maja 1303 roku papież Bonifacy VIII zdecydował się użyć ostatecznych argumentów w sporze, detronizując „Władysława V”, zwalniając jego zwolenników ze wszelkich przysięg i nakazując uznanie pod groźbą klątwy Karola Roberta za króla Węgier. Wkrótce do koalicji antyczeskiej dołączył również zaniepokojony wzrostem potęgi wasala król rzymski Albrecht Habsburg oraz szukający pomocy w walce przeciwko Wacławowi – Władysław Łokietek. Próby ratowania sytuacji przez Wacława poprzez sojusz z królem francuskim Filipem IV Pięknym nie przyniosły spodziewanych rezultatów.

W 1304 roku Wacław II zmuszony był zbrojnie interweniować na Węgrzech, jednak nie zdołał zmusić przeciwnika do decydującej bitwy, wobec groźby najazdu Albrechta Habsburga na Czechy, ostatecznie wycofał się, zabierając ze sobą syna, insygnia koronacyjne królów węgierskich oraz grupę miejscowych możnych jako zakładników, co zresztą ostatecznie pograżyło popularność Przemysławów. Jednocześnie, dzięki pomocy węgierskich wrogów Wacława, po Małopolsce zaczęły krążyć wojska Władysława Łokietka, który jeszcze w 1304 roku zajął Wiślicę. Wprawdzie Wacławowi udało się odeprzeć koordynowany z dwóch stron najazd Albrechta Habsburga i Karola Roberta, lecz coraz pewniejsze wydawało się, że trzech tronów Przemysławów nie są w stanie utrzymać. W tej sytuacji Wacław II przekazał swoje prawa do Korony Świętego Stefana księciu Dolnej Bawarii Ottonowi III, który po kądzieli był wnukiem Beli IV. 21 czerwca 1305 roku zmarł Wacław II, pozostawiając w rękach szesnastoletniego syna państwo szczerze otoczone czyhającymi na błąd wrogami.

Młody król rządy rozpoczął od odsunięcia od władzy doradców ojca z Piotrem Aspeltem na czele. Głównymi pomocnikami Wacława III zostały osoby młodego pokolenia – kanclerz Piotr Angeli oraz rycerz Rajmund z Lich-

tenburga, którzy (według kronik) mieli na niego demoralizujący wpływ, co miało w krótkim czasie doprowadzić do upadku potęgi Przemysławów.

Biorąc to pod uwagę, pierwsze posunięcia polityczne Wacława III można jednak uznać za udane. W sierpniu 1305 roku król zawarł mianowicie pokój z Albrechtem Habsburgiem w zamian za zwrot zastawionego wcześniej przez cesarstwo Chebu.

Również w stosunkach z Węgrami doszło do uspokojenia, na skutek zrzeczenia się przez Wacława pretensji do tronu na rzecz księcia dolnobawarskiego – Ottona Wittelsbacha (król oddał mu m.in. węgierskie klejnoty koronne), który teraz stanął na czele opozycji antyandegawenickiej. Dzięki temu Wacław III wypłacił się z konfliktu węgierskiego, nie tracąc przy tym okazji do zemsty na przeciwniku. Innym sukcesem Wacława było wydanie swojej siostry Anny za księcia Karyntii i Tyrolu – Henryka, co umożliwiło mu znalezienie sojusznika na wrogiem dotychczas terenie.

Fatalnie za to układała się sytuacja w Polsce, gdzie usamodzielnili się książęta kujawscy, Sandomierszczyznę i większość ziemi krakowskiej opanował Władysław Łokietek, zaś do Wielkopolski wkroczyły konkurujące ze sobą oddziały Henryka III głogowskiego i Bolesława III Rozrzutnego. Tylko dzięki ich wzajemnej rywalizacji rządy czeskie w Polsce nie uległy jeszcze całkowitej likwidacji.

Do ostrych walk doszło zwłaszcza na Kujawach, gdzie interesów Wacława pilnował starosta Paweł z Pausteina. Ostatecznie, w wyniku mediacji Krzyżaków, w styczniu 1306 roku udało się zawrzeć rozejm. Polski, w przeciwieństwie do Węgier, Wacław III nie zamierzał jednak odpuszczać. 5 października 1305 roku młody Przemysław zawarł małżeństwo z córką księcia cieszyńskiego, Mieszka – Wiołą Elżbietą, co miało zapewnić mu sojusz z książętami górnośląskimi. Następnie król wszedł w kontakty z Krzyżakami i Brandenburgią. Szczególnie kontakty z tymi ostatnimi miały okazać się groźne, gdyż Wacław, nie widząc szans utrzymania w swoich rękach odległego Pomorza Gdańskiego, zdecydował się układem z 8 sierpnia 1305 roku odstąpić to terytorium Askańczykom w zamian za bliż-

szą Czechom Miśnię. Ostatecznie z nieznanych przyczyn układ nie wszedł w życie, ale fakt kupczenia częścią dziedzictwa nie przyniósł Wacławowi nowych zwolenników. Wiosną 1306 roku realna władza Wacława w Polsce skurczyła się do kilku ośrodków nieopanowanych jeszcze przez Władysława Łokietka, Henryka Głogowskiego i Bolesława Legnickiego i jasne stało się, że tylko interwencja zbrojna może ten stan zmienić.

Przygotowującego się do wyprawy na Polskę Wacława III zaskoczyła w Ołomuńcu na Morawach skrytobójcza śmierć z rąk najemnego niemieckiego żołnierza – Konrada z Botenštejnu, który zadał królowi, odpoczywającemu w gościnie u komornika morawskiego Albrechta ze Sternberga, trzy ciosy sztyltem. Nigdy nie dowiedziano się, na czyje zlecenie działał morderca, gdyż ten – natychmiast po schwytaniu – został zabity. Oskarżenia wobec króla niemieckiego Albrechta Habsburga, Władysława Łokietka, bądź odsuniętych od władzy możnych czeskich na zawsze muszą więc pozostać w sferze przypuszczeń, zwłaszcza że wszelkie ewentualne ślady zostały skutecznie zatarte na skutek rabunku, jakiego dopuścili się żołnierze na wieść o śmierci króla.

Wacław III był ostatnim władcą czeskim z dynastii Przemysławów, rządzącej Czechami przeszło sześć wieków. Wprawdzie żył jeszcze przyrodni brat Wacława II, książę opawski Mikołaj I, od którego wywodziła się linia książąt śląskich, ale ponieważ książę pochodził z pozamałżeńskiego związku Przemysła Ottokara II, nie miał żadnych praw do następstwa w Pradze. Żył także nieślubny syn Wacława II Jan Volek, ale i on nie miał praw do następstwa. Wacław III miał być może nieślubną córkę Elżbietę. Rządy Wacława III są zazwyczaj postrzegane przez historyków negatywnie. Czyni się młodego, wykształconego władcę odpowiedzialnym za upadek imperium ojca, nie zwracając uwagi na to, że już za życia Wacława II niezwykle agresywna polityka spowodowała izolację polityczną Przemysławów. Wacław III pochowany jest w bazylice Św. Jakuba w Zbrasławiu, dzielnicy Pragi.

Opr. (Szyw)
fot. domena publiczna

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU GOLUBSKO-DOBZYŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Budowlane Remonty

Remonty mieszkań docieplenie poddaszy itp.
Tel. 885-810-599

Nieruchomości Działki

KUPIĘ DZIAŁKĘ ROLNĄ, tel. 886-127-311

Pilnie sprzedam działkę budowlaną w Wąbrzeźnie przy ulicy 1 Maja. tel. 506-141-913.

Urząd Gminy Ciechocin
Ciechocin 172
tel. 56 683 77 81 lub 83

Urząd Gminy Radomin
Radomin 1a
tel. 56 683 75 22

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Sokołowska 11
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 28 19

Oświata

Specjalny Ośrodek
Szkolno-Wychowawczy we Wielgim
Wielgie 80a
tel. 54 280 19 08

Publiczna Szkoła
Muzyczna I stopnia
w Golubiu-Dobrzyniu
ul. Konopnickiej 15
tel. 535 353 977
Filia w Kowalewie Pomorskim
ul. Odrodzenia 7
tel. 535 353 786

Zespół Szkół
im. Lecha Wałęsy
w Kowalewie Pomorskim
ul. Św. Mikołaja 6
tel. 56 684 15 03

Zespół Szkół nr 2
ul. Kilińskiego 31
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 25 49
fax: 56 683 47 07

Zespół Szkół nr 1
im. Anny Wazówny
ul. PTTK 28
87-400 Golub-Dobrzyń
tel./fax: 56 683 54 50

Zespół Szkół Miejskich
(Szkoła Podstawowa nr 2
im. Orła Białego,
Ogólnokształcąca Szkoła
Sztuk Pięknych)
ul. Żeromskiego 11
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 20 26

Zespół Szkół nr 3
ul. Konopnickiej 15
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 25 53

Szkoła Podstawowa nr 1
im. Konstytucji 3 Maja
ul. Zamkowa 19
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 25 56

Przedszkole Publiczne nr 2
im. Marii Konopnickiej
ul. Sienkiewicza 6
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 58 80

Poradnia
Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Żeromskiego 11
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 26 63
fax: 56 475 62 23

Przedszkole Publiczne
w Kowalewie Pomorskim
ul. Konopnickiej 13
tel. 56 684 15 22
tel. kom. 607 521 211

Szkoła Podstawowa
im. Marii Konopnickiej
w Kowalewie Pomorskim
ul. Jana Pawła II 2
tel. 56 684 01 85

Szkoła Podstawowa
im. Wojska Polskiego
w Pluskowężach
Pluskowęży 22a
tel. 56 684 15 41

Szkoła Podstawowa
im. Ireny Sendlerowej
w Wielkiej Łące
Wielka Łąka 11
tel. 56 684 38 20

Szkoła Podstawowa
im. Janusza Korczaka
w Wielkim Rychnowie
Wielkie Rychnowo 53
tel. 56 684 21 11

Szkoła Podstawowa
w Mlewie
Mlewo 4
tel. 56 684 23 34

Pomoc społeczna

Świetlica Socjoterapeutyczna
i Środowiskowa
ul. Sportowa 8
87-400 Golub-Dobrzyń
kom. 693 300 491

Dom Pomocy Społecznej
ul. PTTK 6
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 21 05

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie
ul. J.G. Koppa 1
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 54 76
tel./fax: 56 682 03 91

Powiatowa Placówka
Opiekuńczo-Wychowawcza
Wielgie 80a
87-645 Zbójno
tel. 56 475 61 81
kom. 730 934 730

Miesjko-Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej
87-410 Kowalewo Pomorskie
ul. Św. Mikołaja 5
tel. 56 684 11 30
kom. 601 839 676

Zdrowie

Pogotowie numer alarmowy 999
lub 112 z telefonów kom.

Szpital Powiatowy
ul. J.G. Koppa 1e
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 22 91

Gol-Med - NZOZ
ul. Szosa Rypińska 30c
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 54 88

Nasz-Medyk - NZOZ
ul. Szosa Rypińska 4a
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 28 81
kom. 509 354 026

Apteka Osiedlowa
ul. Marii Konopnickiej 12
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 491 98 88

Apteka Dobra
ul. Pod Arkadami 4/6
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 472 16 64

Apteka Puls
ul. Marii Konopnickiej 7a
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 477 00 71

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Lipnowska 9
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 22 44 lub 45
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.

Komenda Powiatowa Policji
ul. Piłsudskiego 19
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 47 754 92 00 lub 21
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.

Posterunek Policji
w Kowalewie Pomorskim
ul. Plac Wolności 6
tel. 47 754 91 10
kom. 602 661 927

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Golubiu-Dobrzyniu
ul. Plac 1000-lecia 25
tel. 56 683 54 10

Urząd Miejski w Kowalewie Pom.
ul. Konopnickiej 13
tel. 56 684 10 24

Starostwo Powiatowe
ul. Plac 1000-lecia 25
tel. 56 683 53 80 lub 81

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Sokołowska 11
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 491 14 75

Urząd Skarbowy
ul. J.G. Koppa 1A
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 491 80 20

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Szosa Rypińska 26
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 52 30-33

Urząd Gminy Golub-Dobrzyń
ul. Plac 1000-lecia 25
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 683 54 00-03

Urząd Gminy Zbójno
Zbójno 178a
tel. 54 280 19 21 lub 84

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Noworocznie w „Kaprysie”

GOLUB-DOBRZYŃ ▶ Nowy rok wiąże się ze spotkaniami w różnych grupach. Odbędzie się również spotkanie członków Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Nowy rok to zawsze nadzieja na coś lepszego. Każdy wierzy, że ten nowy czas przyniesie pozytywne niespodzianki i lepsze samopoczucie. Spotkania noworoczne to także polska tradycja. Słuchacze Golubsko-Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego

Wieku jak zwykle rozpoczęli spotkanie od złożenia sobie serdecznych, noworocznych życzeń. Było wspólne śpiewanie kolęd, przy akompaniamencie akordeonu, na którym przygrywał Edward Kwiatkowski.

Dla rozweselenia całego to-

warzystwa nie obyło się też bez dowcipnych piosenek biesiadnych i innych żartów. Całość uświetniły pyszne przekąski i słodczyce przygotowane przez restaurację „Kaprys”.

**Opr. (Szyw)
fot. MiPBP**

Golub-Dobrzyń

Co warto przeczytać?

„Z bibliotecznej półki” to cykl porad na temat książek. Konkretnie to wskazówki, które książki warto przeczytać, a mówią o nich sami bibliotekarze, czyli osoby najlepiej zorientowane.

W tym numerze naszego tygodnika jest mowa o dwóch pozycjach książkowych autorstwa dziennikarki, Joanny Kuciel-Frydryszak. Obie dotyczą kobiet, w obu pisarka podejmuje się swoistego studium ich losów, niejako oddaje im głos. I chociaż to książki o kobietach sprzed lat, z czasów międzywojnia ubiegłego wieku, jakże bliskie, jakże znajome są ich losy...

Pierwsza pt. „Służące do wszystkiego” obnaża prawdę o kobietach z tzw. służby do-

mowej. Między innymi o tych, które przyjechały z głębokiej prowincji do większego miasta, spodziewając się poprawy swojej sytuacji materialnej czy społecznej, o ich ciężkiej pracy od świtu do nocy, o poniewierce i o ciężkich warunkach mieszkaniowych. Autorka przytacza tutaj kilka przykładów służących, które bardziej lub mniej przypadkowo zapisały się w historii.

Drużna pozycja to „Chłopki: opowieść o naszych babkach”. W tej z kolei znajdziemy obraz

życia kobiet na dawnej wsi, ich ciężką pracę, borykanie się z biedą, nieustanną walkę o codzienny byt, ich bezgraniczne oddanie się rodzinie... A przecież te utrudzone i zatroskane kobiety miały czasami marzenia... I właśnie o tych marzeniach, o lękach, o trudach i o niezwyklej sile przetrwania opowiadają te książki.

Czy warto je przeczytać? Przekonaj się.

Opr. (Szyw)

Golub-Dobrzyń

Koncert w kościele

Śpiewanie kolęd w naszym kraju to już wielopokoleniowa tradycja. Śpiewamy w rodzinnym gronie, jak również w wykonaniu artystów.

W pierwszą niedzielę stycznia br. w kościele pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu, po południowej mszy św. odbył się Noworoczny Koncert Kolęd i Pastorałek. Na nietypowej scenie wykonał je zespół muzyczny w składzie: Agata Maciołek – śpiew, Jagoda Kacprzak – skrzypce, Ewa Witczak – wiolonczela, Jakub Gajdecki – fortepian.

W pięknej scenerii golubskiego kościoła można było usłyszeć najpiękniejsze kolędy i pastorałki w wykonaniu znakomitych artystów. Obok najpiękniejszych pol-

skich kolęd pojawiły się również najbardziej znane kolędy zagraniczne.

Organizatorami koncertu byli: burmistrz Golubia-Dobrzynia Mariusz Piątkowski, dyrektor Miejskiej i Powiatowej Biblioteka Publicznej Barbara Wasiluk, proboszcz Parafii pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu ks. Andrzej Zblewski. Współorganizatorem koncertu był również Dom Kultury w Golubiu-Dobrzyniu.

**Opr. (Szyw)
fot. MiPBP**

REKLAMA

ŻYJ BEZ BÓLU KRĘGOSŁUPA

mytnikconcept Method Massage Therapy

NOWOCZESNA SKUTECZNA METODA
USUWANIA BÓLU KRĘGOSŁUPA, STAWÓW I MIĘŚNI

**Gabinet Terapii Manualnej
Ludmiła Maciejewska zaprasza:
Golub-Dobrzyń, ul. Wojska Polskiego 3C**
(poprzedni budynek NZOZ Nasz Medyk)

Obowiązuje wcześniejsza rejestracja

882 787 070

www.polskiemasaze.pl

REKLAMA

KamPio Catering

kamilakampio
661 054 084

ORGANIZUJEMY:
wesela, chrzciny, komunie, konsolacje (stypy),
spotkania okolicznościowe

POLECAMY:
dania mięsne, garmazeryjne, zupy,
ciasta i torty

**TYGODNIK REGIONU
GOLUBSKO-DOBRZYŃSKIEGO**

CGD

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Mija termin na zgłoszenie do Małego ZUS plus

REGION ▶ Przedsiębiorcy, którzy chcą w tym roku zacząć korzystać z „Małego ZUS plus” i płacić niższe składki na ubezpieczenia społeczne, powinni zgłosić się do ulgi maksymalnie do 31 stycznia. Ci, którzy korzystali z tej ulgi w 2023 roku i nadal spełniają warunki, nie muszą zgłaszać się ponownie

Osoby prowadzące działalność gospodarczą, które w ubiegłym roku nie korzystały z małego ZUS plus, a chcą w tym roku zacząć korzystać i spełniają warunki, powinny najpóźniej do 31 stycznia zgłosić się do ulgi. – Zrobią to, dokonując wyrejestrowania z ubezpieczeń z dotychczasowym kodem tytułu ubezpieczenia i zgłaszając się z kodem właściwym dla małego ZUS plus tj. rozpoczynającym się od 05 90 albo od 05 92. Osoby, które korzystały z ulgi w 2023 roku i nadal spełniają warunki w 2024 roku, nie muszą zgłaszać się ponownie – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Jeśli płatnik składek spełni warunki do małego ZUS plus w innym miesiącu niż styczeń 2024 r. np. po zakończeniu okresu 24 miesięcy korzystania z „preferencyjnych składek” na ubezpieczenia społeczne, to zgłoszenia do małego ZUS plus dokonuje w ciągu 7 dni od zaistnienia zmiany.

Co ważne, każdy korzystający w styczniu z małego ZUS-u plus musi przekazać w deklaracji rozliczeniowej bądź w imiennym raporcie miesięcznym (ZUS DRA cz. II bądź ZUS RCA cz. II) informacje o rocznym przychodzie, rocznym dochodzie oraz formach opodatkowania z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej oraz podstawie wymiaru składek. Ma na to czas do 20 lutego.

Mały ZUS plus to niższe składki na ubezpieczenia społeczne

Przedsiębiorcy, którzy prowadzą działalność na mniejszą skalę już od 2019 roku mogą korzystać z małego ZUS, a od 2020 roku z małego ZUS plus. Obniżone składki na ubezpieczenia społeczne mogą opłacać maksymalnie przez 36 miesięcy w ciągu ostatnich 60 miesięcy prowadzenia firmy. Nie dotyczy to przedsiębiorców, którzy przynajmniej w jednym miesiącu 2023 r. korzystali z małego ZUS-u plus. Oni od sierpnia 2023 roku mogą kontynuować ulgę przez dodatkowe 12 miesięcy, o ile nadal spełniają pozostałe warunki ustawowe.

Nie każdy skorzysta z ulgi w 2024 roku

Płatnicy składek, którzy korzystali z możliwości opłacania niższych składek od stycznia 2019 r. do grudnia 2021 r. czyli przez 36 miesięcy, a w latach 2022 i 2023 opłacali składki bez ulg, czyli wyliczone od podstawy nie niższej niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, z małego ZUS plus będą mogli dopiero skorzystać w 2025 roku. Dlaczego nie

w 2024?

W styczniu 2024 r. należy zwerifikować okresy wykorzystanych 36 miesięcy prawa do tzw. małej działalności gospodarczej. Okres 60 miesięcy kalendarzowych trwał od stycznia 2019 r. do grudnia 2023 r., jeśli przysługujących 36 miesięcy zawiera się w tych ramach, oznacza to, że w styczniu 2024 r. przedsiębiorca nie może korzystać z małej działalności gospodarczej. W takiej sytuacji nie ma prawa do ulgi w całym 2024 r. Dopiero po opłaceniu pełnych składek za 2024 r. będzie mógł skorzystać z małego ZUS-u plus w 2025 roku po spełnieniu wszystkich pozostałych warunków.

Dla kogo mały ZUS plus

Z małego ZUS plus mogą skorzystać przedsiębiorcy, których przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył 120 tys. zł. Jeśli działalność gospodarcza była prowadzona krócej, limit przychodu wylicza się proporcjonalnie do liczby dni prowadzenia firmy. Warunkiem skorzystania z ulgi jest też prowadzenie działalności w poprzednim roku przez co najmniej 60 dni. To oznacza, że mały ZUS plus nie przysługuje osobom dopiero rozpoczynającym prowadzenie firmy. Z małego ZUS plus można skorzystać dopiero po zakończeniu

opłacania preferencyjnych składek liczonych od o kwoty co najmniej 30% minimalnego wynagrodzenia.

Ile wynosi mały ZUS plus

Mały ZUS plus to niższe składki na ubezpieczenia społeczne liczone od dochodu z działalności za ubiegły rok kalendarzowy. Podstawa wymiaru tych składek nie może być niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia i nie wyższa niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, czyli od stycznia do czerwca 2024 roku będzie musiała się ona mieścić między 1272,60 zł a 4 694,40 zł, a od lipca do grudnia między 1290 zł a 4 694,40 zł. Ulga nie obejmuje składki zdrowotnej, którą przedsiębiorca opłaca w pełnej wysokości.

Ulga, ale nie dla wszystkich

Z małego ZUS plus wykluczeni są przedsiębiorcy, którzy rozliczają się na podstawie karty podatkowej z jednoczesnym zwolnieniem sprzedaży od podatku VAT oraz ci, którzy prowadzą także inną pozarolniczą działalność (np. jako wspólnik spółki jawnej). Z ulgi nie skorzysta także osoba, która wykonuje działalność dla byłego lub obecnego pracodawcy w ramach tego, co robiła dla niego jako pracownik w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym.

(red), fot. ZUS

Region

Niektórzy zamiast 800 dostaną 500 plus

Od 1 stycznia 2024 r. zmieniły się przepisy regulujące wysokość świadczenia wychowawczego. Świadczenie wzrosło z kwoty 500 zł do 800 zł. Nieliczna grupa rodziców może jednak w styczniu otrzymać jeszcze starą kwotę bez podwyżki.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci od 1 stycznia wysokość świadczenia wychowawczego wzrosła o 300 zł.

– Aby otrzymać świadczenie w nowej wysokości nie trzeba składać żadnych dodatkowych wniosków. Zmiana wysokości przyznanego świadczenia wychowawczego jest dokonywana przez ZUS z urzędu, a wypłata w nowej wysokości, tj. 800 zł miesięcznie powinna nastąpić do 29 lutego 2024 r., z wyrównaniem od 1 stycznia 2024 r. – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest w trakcie realizacji akcji

podwyższania kwoty świadczenia wychowawczego, która będzie trwała do końca lutego.

– Co do zasady, wypłaty świadczenia w nowej wysokości tj. 800 zł na dziecko należy spodziewać się w dotychczasowym terminie comiesięcznej płatności świadczenia. Może się jednak zdarzyć, że rodzic otrzyma w styczniu jeszcze 500 zł. Dotyczy to sytuacji, w których świadczenie wychowawcze zostało już przyznane i jest wypłacane, jednak w sprawie zaistniała konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego – dodaje rzeczniczka.

Chodzi tutaj przede wszystkim o przypadki, w których do ZUS-u wpłynął wniosek innego wnioskodawcy o przyznanie świad-

czenia wychowawczego na to samo dziecko, jak również spraw, w których zostało złożone odwołanie od rozstrzygnięcia w sprawie świadczenia wychowawczego do Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Czyli zachodzi jakaś przyczyna, dla której ZUS zajmuje się aktualnie sprawą, coś wyjaśnia lub weryfikuje.

Jeśli rodzic nie otrzyma w styczniu w swoim terminie płatności świadczenia wychowawczego w nowej wysokości nie powinien składać kolejnego wniosku do ZUS-u. Zakład po zakończeniu wyjaśnienia sprawy wypłaci wyrównanie od stycznia, jeśli świadczenie należy się danemu opiekunowi.

(red), fot. ZUS

Ponad 3 miliony klientów ZUS dowie się o...

REGION ➤ Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoczął już przekazywanie elektronicznie informacji o stanie rozliczeń za 2023 rok. Trafi ona do ponad 3,3 mln płatników składek, w regionie do niemal 155 tys.

Od 5 stycznia informacje o rozliczeniu wpłat za 2023 rok sukcesywnie zamieszczane są na profilach płatników składek na Platformie Usług Elektronicznych (PUE) ZUS.

– Informacja zawiera zestawienie wpłat przekazanych do ZUS-u w ubiegłym roku i jakie należności zostały rozliczone tymi wpłatami. Dzięki temu płatnik dowie się, czy na jego koncie w ZUS jest nadpłata, niedopłata, czy też saldo zerowe. A jeżeli spłaca zadłużenie w ratach, to dodatkowo pozna kwotę, która pozostała jeszcze do spłaty – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Gdy na koncie jest niedopłata

W województwie kujawsko-pomorskim informacje o niedopłacie otrzyma ponad 31,6 tys. płatników składek. ZUS przypomina, że niewielkie zaległości na koncie można spłacić przez zwiększenie bieżącej wpłaty, pamiętając o doliczeniu ewen-

tualnych odsetek za zwłokę. Aby je wyliczyć, można skorzystać z kalkulatora odsetkowego dla płatników składek. Gdy zadłużenie jest większe i przedsiębiorca nie jest w stanie jednorazowo go spłacić, warto pomyśleć o rozłożeniu zaległo-

ści na raty. Przedsiębiorca w tej sprawie może liczyć na pomoc doradcy ds. ulg i umorzeń, który dostępny jest w wybranych placówkach ZUS.

Z doradcą można skontaktować się także telefonicznie lub umówić się na e-wizytę.

Numery telefonów kontaktowych do doradców dostępnych są na stronie internetowej www.zus.pl w zakładce „Firma” <https://www.zus.pl/firma/ulgi/umorzenia/doradca-w-sprawie-ulgi-i-umorzen>. Klient może również liczyć na pomoc

pracowników sali obsługi klientów.

Gdy na koncie jest nadpłata

W przypadku nadpłaty na koncie płatnik może pomniejszyć kwotę bieżącej wpłaty w najbliższym terminie płatności składek. Może też wystąpić z wnioskiem o jej zwrot (wniosek RZS-P). Wówczas ZUS zwróci nadpłatę na rachunek bankowy, który jest zapisany na koncie płatnika. W naszym regionie informację o nadpłacie na koncie otrzyma ponad 72,3 tys. płatników składek.

Ważne!

W informacji są uwzględnione wyłącznie deklaracje rozliczeniowe albo opłacone składki, które zostały zapisane na koncie płatnika do 31 grudnia 2023 r. Jeżeli płatnik korygował dokumenty rozliczeniowe albo wpłacał składki po tej dacie, to aktualne saldo konta może sprawdzić na swoim profilu na PUE ZUS.

(red), fot. ZUS

Region

Zmiany w emeryturach pomostowych

1 stycznia 2024 r. zmieniły się przepisy dotyczące emerytur pomostowych. Dzięki nowelizacji ustawy, ze świadczenia będą mogli skorzystać osoby, które po raz pierwszy podjęły pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze po 1 stycznia 1999 r. Wcześniej regulacje prawne nie przewidywały takiej możliwości.

Osoby urodzone po 1948 r., które wykonywały prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze mogą ubiegać się o emeryturę pomostową.

– Aby ją otrzymać, muszą spełnić łącznie kilka warunków. Pierwszym z nich jest wiek, który wynosi 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn.

Drugim warunkiem jest odpowiedni staż ubezpieczeniowy (okres składkowy i nieskładkowy) wynoszący co najmniej 20 lat w przypadku kobiet i co najmniej 25 lat w przypadku mężczyzn – w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Ponadto trzeba również spełnić warunek wy-

konywania po 31 grudnia 2008 r. prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przez co najmniej 1 dzień – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

– Prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która nie wykonywała po 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, jeżeli na dzień 1 stycznia 2009 r. miała wymagany okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienionej w załącznikach do ustawy o emeryturach pomostowych oraz spełniła pozostałe warunki wymagane do przyznania świadczenia – dodaje rzeczniczka.

Od 1 stycznia 2024 r. przyszli emeryci nie muszą już

udowadniać rozpoczęcia wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przed 31 grudnia 1998 r. Mogą nawet taką pracę podjąć dopiero po 31 grudnia 2008 r. Dzięki zmianie przepisów szacuje się, że tylko w tym roku, na emeryturę pomostową będzie mogło przejść nawet 7,3 tys. osób, w 2029 r. – 4,0 tys., a w 2033 r. – 4,8 tys.

Prace w szczególnych warunkach to zawody związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia. To np. prace pod ziemią, prace na wodzie i pod wodą, prace w powietrzu, czy bardzo ciężkie prace fizyczne. Natomiast prace o szczególnym charakterze wymagają niezwyklej odpowiedzialności oraz wyjątkowej sprawności psychofizycznej. Są

to takie zawody jak górnik, hutnik, rybak morski czy pracownik sprawujący opiekę w domu opieki społecznej nad osobami dotkniętymi chorobą psychiczną, jak również kierowca autobusu, trolejbusu oraz motorniczy tramwaju w transporcie publicznym, a także ratownik medyczny i wiele innych zawodów.

Od stycznia zmieniły się też zasady zawieszania prawa do emerytury pomostowej. Świadczenie zostanie zawieszane bez względu na wysokość dodatkowego przychodu, jeśli uprawniona do niego osoba podejmie pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze nie tylko na podstawie umowy o pracę, lecz także umowy cywilnoprawnej, do której zaliczamy umowę zlecenia.

(red), fot. ZUS

Drwęca już trenuje

PIŁKA NOŻNA ➤ Piłkarze Miejskiego Klubu Sportowego „Drwęca” Golub-Dobrzyń rozpoczęli treningi po przerwie zimowej w rozgrywkach. Pierwszy sparing już w sobotę (20 stycznia) z Victorią Czernikowo

STYCZEŃ 20	GODZ. 16:00 VICTORIA CZERNIKOWO	LUTY 24	GODZ. TBA PROMIEŃ KOWALEWO POM.
STYCZEŃ 27	GODZ. TBA ELANA TORUŃ U19	LUTY 28	GODZ. TBA UNIA WĄBRZEŻNO
LUTY 3	GODZ. TBA ZDRÓJ CIECHOCINEK	MARZEC 3	GODZ. TBA SOKÓŁ RADOMIN
LUTY 7	GODZ. TBA LECH RYPIN	MARZEC 6	GODZ. TBA MIENI LIPNO
LUTY 10	GODZ. TBA CYKLON KOŃCZEWICE	MARZEC 16	GODZ. TBA RADZYNIANKA RADZYŃ CHELM.
LUTY 17	GODZ. TBA LKS DĄBROWA CHELM.		

Nasz mistrz jesieni w toruńskiej A-klasie jest na dobrej drodze do wywalczenia awansu do V ligi. Jednak przewaga nad drugą Legią Chełmża to tylko dwa punkty, a nad trzecim Golem Brodnicy trzy punkty. Na wiosnę szykuje

się więc zacięta walka o prymat w lidze. W tym celu nasz zespół już wznowił zajęcia. Zapewne do momentu rozpoczęcia rundy rewanżowej zajdą też zmiany kadrowe, o których będziemy informować.

W ramach przygotowań do rundy wiosennej zawodnicy trenera Artura Lubieńskiego planowo mają rozegrać jedenaście sparingów. Pierwszy mecz kontrolny zagrają na sztucznym boisku w Wąbrzeźnie z Victo-

ria Czernikowo już w sobotę 20 stycznia. Później będą grać co tydzień, a nawet częściej. Do połowy marca piłkarze rozegrają aż 11 sparingów. Zmierzą się między innymi z Lechem Rypin, Elaną Toruń, Mieniem Lipno i Promieniem

Kowalewo Pomorskie. Ostatni mecz kontrolny zaplanowano na 16 marca, zaś tydzień później pierwszy mecz rundy wiosennej, na wyjeździe z dziewięciom w tabeli Wojownikiem Wabcz.

(Szyw), fot. MKS/archiwum

Siatkówka

Uczniowie ograli urzędników

15 stycznia br. miało miejsce pasjonujące wydarzenie sportowe – turniej siatkówki, w którym naprzeciw uczniom i nauczycielom Zespołu Szkół nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu stanęli pracownicy Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu.

Turniej odbył się w Zespole Szkół nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu, zapewniając doskonałe warunki dla zawodników i kibiców. Atmosfera była gorąca, a dźwięk

kibicowskich okrzyków dopełnił sportowej rywalizacji. Po zaciętych i pełnych zwrotów akcji meczach zwyciężąc turnieju z wynikiem 3:2 została drużyna

Zespołu Szkół nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu. W finale pokonali oni Starostwo Powiatowe w zaciętym pojedynku, co przyniosło im zasłużony triumf.

– Mamy nadzieję, że to nie ostatnie tego typu wydarzenie i że za rok znów spotkamy się na boisku, by świętować pasję do siatkówki. Serdecznie gratu-

lujemy zwycięzcom – podaje na swojej stronie Starostwo Powiatowe w Golubiu-Dobrzyniu.

(red), fot. SP

